

วิวัฒนาการภาษา เรื่อง เข้าหา เย็นแฉ

ศัพท์บัญญัติ

“เราว่าเป็นต้องบัญญัติ
โดยใช้ภาษาอังกฤษมาแทนคำภาษาไทย
ที่บอยบุ้งและหรือไม่ ?”

ก ๒๓๙๐๒ ภาษาไทย โดย ครุพิรະสก บริสุทธิ์บังกิพย

"เราจำเป็นต้องบัญญัติศัพท์
โดยใช้ภาษาอีมามาแทนคำอังกฤษ
ที่มีอยู่แล้วหรือไม่ ?"

จกรยาน

bicycle

ดาวเทียม

satellite

วิวัฒนาการภาษา เรื่อง เข้าหา เย็นแฉ

ศัพท์บัญญัติ

ก ๒๓๙๐๒ ภาษาไทย โดย ครุพิรະสก บริสุทธิ์บังกิพย

คำศัพท์บัญญัติ

หมายถึงอะไร ...?

คำศัพท์บัญญัติ หมายถึง คำในภาษาไทยที่คิดขึ้นใช้แทนศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยการประกอบขึ้นจากคำในภาษาบาลี-สันสกฤตและเขมร ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงประกาศใช้

การบัญญัติศัพท์ขึ้นมาใช้ในภาษาไทยเกิดขึ้น
ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

คงบัญญัติ

อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้ในการสร้างความค่าให้กับบ้านค่า
เครื่องซักผ้า
ไฟฟ้า
แอร์ condtioner

ศัพท์บัญญัติจะแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ แพทยศาสตร์ รัฐศาสตร์ การเชื่อม พลังงาน ประชากรศาสตร์ พฤกษาศาสตร์ ปรัชญา ประกันภัย วรรณกรรม ปรับอากาศ สังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ ศิลปะ เทคโนโลยีสารสนเทศ ยานยนต์ หันตแพทยศาสตร์ ธรณีวิทยา คณิตศาสตร์

บัญญัติแบบคำสมนาส

ค่าความไม่สงบ
accident
unity
professor

วิธีสร้างศัพท์บัญญัติ

ใช้ค้านกับศัพท์เดิม

ให้คำจำกัดความหรือความหมายของคำเดิม เช่น แสงไฟคือไฟฟ้าอย่าง ไฟฟ้าคือไฟฟ้าที่สามารถผลิตก่อให้เกิดแสง และไฟคือไฟฟ้า
ศัพท์เดิมๆ เช่น ไฟฟ้า
ไฟฟ้าคือไฟฟ้าที่สามารถผลิตก่อให้เกิดแสง
ไฟฟ้าคือไฟฟ้าที่สามารถผลิตก่อให้เกิดความร้อน
ไฟฟ้าคือไฟฟ้าที่สามารถผลิตก่อให้เกิดความร้อน

ตัวอย่างคำศัพท์บัญญัติ

ศัพท์บัญญัติที่ใช้ในภาษาไทย
จุดยืน (stand point) ปี๊บ (piggy year)
ศัมภาร้า (load soil) ป่าแม่ล็อง (dry land)
กิจกรรม (activity) มนต์ (incantary)
อนามัย (pollution) บริษัท (business)

ศัพท์บัญญัติที่ใช้ในภาษาอังกฤษ

ครีม (cream) โซฟ (sofa)

แพนเค้ก (pancake) คอมเม้นต์ (comment)

วิธีสร้างศัพท์บัญญัติ

ใช้คำไทย

ใช้คำไทยแท้ผูกเป็นคำใหม่ขึ้นมา

โดยมีความหมายตรงตามศัพท์เดิมของคำภาษาอังกฤษนั้นมากจะพบวิธีการสร้างคำโดยการประสานคำศัพท์บัญญัติ

ไฟฟ้า

ความหมาย

คำภาษาอังกฤษ

พัดลม

พลังงานอย่างหนึ่งที่แยกตัวออกจากของอิเล็กตรอน

electricity

เครื่องปรับอากาศ

สีน้ำตาลปนเหลือง

khaki

เครื่องไฟฟ้าทำให้อากาศเย็น

Air conditioner

วิธีสร้างศัพท์บัญญัติ

ใช้คำบาลีสันสกฤต

ใช้คำบาลีสันสกฤตที่มีความหมายตรงกับคำยึดนั้น และบางคำอาจใช้วิธีผูกคำแบบคำさまสก์ได้
ตัวอย่าง การใช้คำบาลีสันสกฤตที่มีความหมายตรงกับคำยึด

ศัพท์บัญญัติ

ประยุกต์

ประชากร

สัญชาติ

ความหมาย

ปรับใช้ให้เป็นประโยชน์

หมู่พลเมือง

ผู้อยู่ในบังคับชาติเดียวกัน

คำภาษาอังกฤษ

apply

population

nationality

ตัวอย่าง การผูกคำศัพท์บัญญัติแบบคำสามส

ศัพท์บัญญัติ

อุบัติเหตุ

เอกภาพ

ศาสตราจารย์

ความหมาย

เหตุเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด

ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ตำแหน่งอาจารย์ชั้นสูงในสถาบันอุดมศึกษา

คำภาษาอังกฤษ

accident

unity

professor

ตัวอย่างคำศัพท์บัญญัติที่สร้างโดยวิธีต่างๆ

ศัพท์บัญญัติที่สร้างจากคำไทยแท้

จุดยืน (stand point)	ปีแสง (light year)	ตัวแปร (variable)
ดินเปรี้ยว (acid soil)	น้ำแข็งแห้ง (dry ice)	ตลาดมืด (black market)

ศัพท์บัญญัติที่สร้างจากคำบาลี-สันสกฤต

กิจกรรม (activity)	ทฤษฎี (theory)	สอดม Mär (column)
มลพิษ (pollution)	เสรีนิยม (liberalism)	นิทรรศการ (exhibition)

ศัพท์บัญญัติที่สร้างจากการใช้คำภาษาต่างประเทศทับศัพท์

ครีม (cream)	โซฟา (sofa)	โบนัส (bonus)
แฟชั่น (fashion)	ซีเมนต์ (cement)	คอมพิวเตอร์ (computer)

"บัญญัติศพท์ ศพท์บัญญัติ"

ภาษา PLAZA Ep.15

"บัญญัติศพท์ ศพท์บัญญัติ"

๑. มาดามมดใส่วิกสีอะไร
แดง

๒. คอมพิวเตอร์
คณิตกรน์

๓. จอยสติ๊ก
ก้านควบคุม

๔. ฮาร์ดดิสก์
งานบันทึกแบบแข็ง

๕. คีย์บอร์ด
 แผงแป้นอักษร

๖. ขันนีมูน
น้ำผึ้งพระจันทร์

๗. อินฟีนิตี้
อนันต์

๘. ซิมการ์ด
บัตรระบุผู้ใช้

๙. ดาวน์โหลด
บรรจุลง

๑๐. บาร์โค้ด
รหัสแท่ง

๑. มาตามมดไลส์วิกสีอะไร

แดง

๒. คอมพิวเตอร์

คณิตกรณ์

๓. จอยสติ๊ก

ก้านควบคุม

๔. ฮาร์ดดิสก์

จานบันทึกแบบแข็ง

๔. คีย์บอร์ด

ແພັນແປ້ນອັກຂະ

๖. ยืนนิมูน

นำผิงพระจันทร์

ณ. อินฟีนิตీ

อันนัต

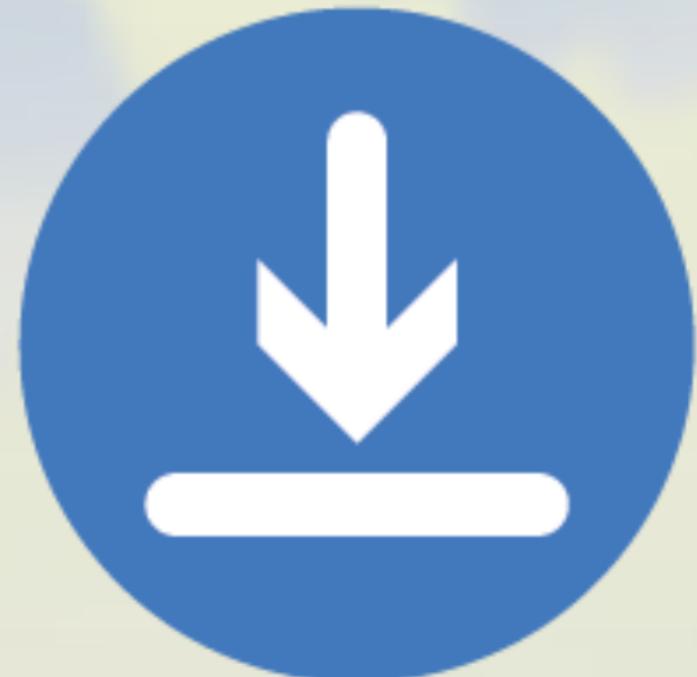
៤. ិមការ់ដ

ប័ត្ររបៀបុងចែះ

៨. ទាន់ໂលດ

បររុលុង

๑๐. บาร์โค้ด

รหัสแท่ง

วิวัฒนาการภาษา เรื่อง เข้าหา เย็นแฉ

ศัพท์บัญญัติ

ก ๒๓๙๐๒ ภาษาไทย โดย ครุพิรະสก บริสุทธิ์บังกิพย

